

ELŐFIZETÉSI ÁRA :		FŐSZERKESZTŐ :		SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL :	
EGÉSZ ÉVRE	16.— K	NEGYED ÉVRE	4.— K	BUDAPEST, V. KER., SAS-UTCA 20. SZÁM.	TELEFON 108—00.
FÉL ÉVRE	8.— K	EGYES SZÁM	—60 K	DR. BISCHITZ BÉLA	HIRDETÉSEK mm. SZÁMITÁSSAL DIJSZABÁS SZERINT
			ÜGYVÉD.		

Bányaműhöz tartozó felszíni alkatrészek felveendő-e a közönséges telekkönyvekbe és az ily tárgy telekkönyvek miképp vezetendők?*)

Irta: *Osváth Imre* kir. törvényszéki bíró (Budapest).

A bányaművek felszíni alkatrészei az illető község telekkönyvi betéteibe külön telekkönyvi jószágtestképpen († alatt) veendőek fel még akkor is, ha eddig helyszínelve és a közönséges telekkönyvekbe felvéve nem voltak (tehát esetleg az 1886 XXIX. t. c. 12. §-a alkalmazásával). Ha azonban akár a telekkönyvből, akár valamely érdekelt fél által bemutatott bányatelekkönyvi hiteles kivonatból kitűnik az a minőség, mely szerint az ingatlan valamely bányajogositvány alkatrészét képezi, úgy a betét B. lapján az általános bányatörvény 119. §-ában megállapított jogkövetkezmény megóvása vegett, külön tételszám alatt feljegyzendő, hogy mely részletek azok, melyek a bányatelekkönyvben is előfordulnak és a bányamű alkatrészét képezik következőleg „Az . . . hrsz. birtokrészlet a . . . kir. törvényszék mint bányabírótság által vezetett bányatelekkönyv . . . lapján bejegyzett . . . nevű bányamű alkatrészét képezi.”

A feljegyzés, ha a telekkönyvben az említett minőség már fel volt tüntetve, ennek a feltüntetésnek rangsorozatát nyeri; ha pedig a tartozék minőségének újabb igazolása alapján történik, az e tárgyban felvett jegyzőkönyv beiktatásának rangsorozatában fogatosítandó. (L. a 19665/1893. sz. I. M. rendelettel közzétett utasítás 20. §. 4. és a 128. §. 5. pontját.)

Az általános bányatörvény 117—120. §§-ai mutatják, hogy a 19665/1893. sz. I. M. rendelettel közzétett utasítás 20. §. (4. pont) és 128. §. (5. pont) intézkedései nem képeznek valamely újítást, hanem egy már fennálló jogszabály alkalmazását és az egyöntetű eljárás meggyökeresítését célozzák, nehogy a telekkönyvi betétek szerkesztésénél azon visszasság ismétlődjék, mely a helyszínelésnél gyakori volt, t. i. hogy a bányamű felszíni alkatrészei néha a közönséges telekkönyvbe is felvétek, a legtöbb esetben pedig a felvétel elmaradt.

Azon rendelkezést, hogy a bányamű felszíni

alkatrészei a közönséges telekkönyvekbe (betétekbe) is felvétesse, fontos okok indokolják, nevezetesen:

a) A bányatelekkönyvekbe a felszíni alkatrészek az általános bányatörvény 117. §. rendelkezéseihez képest nem iktattattak be mindég, sőt amennyiben a helyszínelés alkalmával igen gyakran a közönséges telekkönyvbe való felvételük is elmaradt, gyakori az az eset, hogy a bányamű felszíni területei — sem a bányatelekkönyvben, sem a közönséges telekkönyvben elő nem fordulnak, minél fogva a közforgalomból ki vannak küszöbölve.

b) Amennyiben az 1886 : XXIX. t. c. az adókataszter és a telekkönyvek (betétek) között teljes összhangzás létesítését célozta, ezen elv szükségli, hogy mindazon területek, melyek az adókataszterben felvéve vannak, a telekkönyvekbe (betétekbe) is fel legyenek véve,¹⁾ már pedig a bányaművek felszíni alkatrészei az adókataszterben mindig belefoglaltak.

c) Bármely bánya művelése — üzeme, egy vagy mások miatt ha beszünttetik, ez esetben beáll annak a szükségessége, hogy a bányaműhöz tartozott felszíni ingatlanok forgalomba kerüljenek és ezen célból továbbra a közönséges telekkönyvekben vezetessenek. (L. ált. bányatörvény 120. §.)

Végül mert célszerűnek látszik, hogy a bányatelekkönyvek és a bányamű felszíni alkatrészeiről szerkesztett közönséges telekkönyvek (betétek) kapcsolatba hozassanak aképpen, hogy egyikben a másokra mint kiegészítő részre történjék hivatkozás.²⁾

¹⁾ Kivétel egyedül a köz- és a nyilvános javakra (pl. utak, utcák, közterek stb.), továbbá a központi telekkönyvben vezetett vasutak és csatornák a nézve forog fenn. (Lásd Utasítás 20. § 5—6. pontjait).

²⁾ Az ált. bányatörvény 17. és 18. §§-ai „Minden külépületek, műhelyek és építmények, melyek az adományozott bányászati jogositvány gyakorlására szükülegesek, vagy a mű birtokosa által arra rendelvék, művel egy egészet képeznek.

Ezen ingatlan javaknak a mű alkatrészeivő rendelkezése mind a bányatelekkönyvekbe beiktatandó, mind pedig a telep-, vagy más nyilvánkönyvekben, hol azok előfordulnak, megjegyzendő.

Ha ezen javakra jelzalogok vannak feljegyezve, úgy az egyesítés csak a feljegyzett jelzalogos hitelezők beleegyezésével történhetik. Ha ezek abba bele nem egyeznének, a birtokosnak szabadságában áll vagy a feljegyzett

*) E cikk felelet lapunkhoz több oldalról intézett kérdésre. Szerk.

A felvetett kérdéssel kapcsolatban jelezniük kell, hogy a közönséges telekkönyvbe (vagy betétbe) felvett bányaműhöz tartozó ingatlanokra semminemű dologi jogok be nem jegyezhetők addig, míg az ily ingatlanok a bányamű céljaira szolgálnak, mi más szóval azt jelenti, hogy az ily ingatlanokra, melyek a közönséges telekkönyvekben (betétekben) valamely bányamű alkatrészül vannak felelve, sem a tulajdoni lapra, sem a teherlapra vonatkozólag a telekkönyvi hatóság bejegyzéseket el nem rendelhet, mert a bányatelekkönyvben eszközölt bejegyzések (elidegenítés, terhelés stb.) kihatnak a bányamű alkatrészét képező azon felszíni vagyontárgyakra is, melyek a közönséges telekkönyvekben (betétekben) vannak felvéve, ha ugyan a közönséges telekkönyvben (betétben) a bányaműhöz való tartozás feljegyezve van. Megemlítendő, hogy a bányaműhöz való tartozásra vonatkozó feljegyzést a telekkönyvi hatóság a közönséges telekkönyvekbe (betétekbe) csak a bányahatóság megkeresése alapján rendelheti el,¹⁾ és viszont ezen feljegyzést csakis a bányahatóság megkeresésére törölheti ki, továbbá hogy ezen feljegyzés kitörölése után a telekkönyv (betét) továbbra mindenekben a telekkönyvi rendelet második része és az azt kiegészítő szabályok szerint vezetendő.

Említést érdemel az is, hogy ha valamely bányamű, vagy a felszíni ingatlanoknak a bányamű üzemeltetésére való rendeltetése megszűnik, köteles a bányahatóság a felszíni ingatlanokat a bányatelekkönyvben a bányaműtől azonnal elválasztani és a telekkönyvi hatóságot megkeresni, hogy a közönséges telekkönyvekben a bányaműhöz való tartozásra vonatkozó feljegyzés töröltessék és egyidejűleg a közönséges telekkönyvben a tulajdoni lap és a teherlap úgy egészítettessék ki, amint azt a bányatelekkönyvben előforduló érvényes bejegyzések

jelzalogos tartozást, vagy becsértéket a bíróságnál le

biróilag kitudandó

„A bányavállalkozó mű üzemeltetésére közvetlenül nem szolgáló ingatlanokat akar a művel együtt használni és a nyilvánkönyvekben beiktatás által azokat egy egészszé egyesíteni, amennyiben politikai szabályok azt nem ellenzik, a birtokos választását a bizatik, ha ezen egyesítést a nyilvánkönyvben létező beiktatások nem gátolják. Azon esetben, ha azokon jelzalogos követelések fekszenek, a 117. § rendelete szolgál zsinórmértékül.”

¹⁾ Azt tartjuk, hogy kérdéses feljegyzést a telekkönyvi hatóság akkor rendelheti, ha valamely örökelt művel szembe fordított beadvány, melyhez a bányatelekkönyvben a felszíni alkatrész bányatelekkönyvben a bányatelekkönyvbe, mint bányamű tartozékai beiktatottak. Arról, hogy a betétszerkesztésével szembe fordított művel az ily feljegyzés miképp eszközölendő, már fentebb volt szó.

zések követelik¹⁾, t. i. átvezetendők a tulajdonos neve és a tulajdonos személyére, vagy a tulajdonjog korlátozására vonatkozó feljegyzések, továbbá a terhek, amennyiben a közönséges telekkönyvben a telekkönyvi rendelet szabályai szerint helyet foglalhatnak.

Küzködő vállalatok.

(R.) A hónapok, sőt mondhatnánk évek óta tartó bizonytalan külpolitikai viszonyok miatt egész gazdasági életünk katasztrófászerű krízisen megy át. A külföldi tőkének megcsappant beözönlése következtében virágzó és rendes viszonyok között tőkeerősnek mondható iparvállalatok súlyos, szinte kiheverhetetlennek tetsző megpróbáltatáson mennek keresztül. A vállalkozásra és kockázatokra kész külföldi tőke tartózkodása folytán a belföldi piac napról-napra mind türehtelenebbül fokozódó pénzinségben szenved, amely a legérzékenyebben sújtja hitelreszorult bányavállalatainkat is. Ha szétnézünk, azt tapasztaljuk, hogy soha nem volt széles e hazában annyi küzködő bányavállalat, mint éppen ebben az időben.

A válságba jutott bányavállalatok között a kisebb szénbányavállalatok közül is igen sok van, amely a befektetések elmulasztásával kénytelen életét is feladni.

Nagyon természetes, hogy a kisebb bányavállalatok válsága összefügg a szorult általános pénzügyi helyzettel. A hitelmegszorítás elsősorban ezeket a vállalatokat érintette életgyökerükben. Azokban nem lesz érdektelen kiemelni, hogy a kisebb bányavállalatok tönkremenésének nem egyedül a világ pénzügyi életén mutatkozó tartózkodás az oka. A válságszerű hitelmegszorítás, hogy úgy mondjuk, nem oka, hanem csak siettetője a mi kisebb bányavállalataink esőbejutásának.

Sajnos, különösen kisebb bányavállalataink között igen sok az életképtelen, irreális vállalko-

¹⁾ Ált. bányatörvény 119–120. §§-ai: „A valamely bányaművel nyilvánkönyvileg egyesített ingatlan jászágára (117. 118. §) mindaddig, míg egyesítés tart, azon telek-, vagy más nyilvánkönyvekbe, melyekbe az netalán előfordul, a birtok vagy teherállapotra vonatkozólag beiktatás nem történhetik és a bányatelekkönyvbe történő beiktatások abban, a műhöz kapcsolt, künn fekvő ingatlan javakra is kiterjednek”.

„Mihelyest azonban az ilyes ingatlan javaknak (117. 118. §§) a mű üzemeltetésére rendeltetése megszűnik, azoknak műtől elválasztása is a bányatelekkönyvben azonnal eszközölendő és az azokat tárgyazó rovatok a telek-, vagy más nyilvánkönyvekben, melyekbe az említett javak minőségüknél fogva tartoznak, a bányatelekkönyvben időközben rájuk szállott minden megterhelésekkel együtt ismét előállítandók. Az adózási viszonyok ezen egyesítés, vagy elválasztás által változást nem szenvednek.

THEODOLITOK

nivellálók, felállító készülékek,
tájolók, mintaszerű, precíziós
kivitelben mint különlegesség
gyártása.

(923/41)

MAX HILDEBRAND

azelőtt August Lingke & Co.

FREIBERG, Sachsen 47

— Alapított 1791. —

Magyarországi képviselő:

CONRAD ÉS TÁRSA Budapest,
VI. kerület, Teréz-körút 15. szám.

zás. Ennek oka jórészt elavult bányatörvényünk, amely tág teret nyújt a szédelgő spekulációnak.

A fémbányászatnál nálunk ugyyszólván boldogboldogtalan szerezhethet bányajogosítványt, a szénbányászatnál pedig csupán a földbirtokos beleegyezését kell megszerezni a jogosítvány elnyerésének feltételül, azonban ezt is az országnak csak abban a részében, ahol a szén föntartott ásvány és a földbirtokos tulajdonát képezi.

Ilyen módon azután ugyyszólván mindenki könnyen szerezhethet érc- vagy szénbányászatra bányajogosítványt.

A bányatörvénynek az a célzata, hogy bányajogosítványt csak művelésre érdemes, kellőleg feltárt szén-, vagy érctelepre lehessen adományozni, azonban a művelőség megállapítása, amely még eredményesnek látszó feltárás után sem történhetik mindig kétségtelen pontossággal, csak alapja, de nem egyedüli feltétele a bányavállalkozás életképességének.

Tudjuk, hogy éppen az állandós bányatörvény hézagos és elavult rendelkezései következtében talán még a föld leggazdagabb aránymezőin sincsen annyi bányászédelgő, mint éppen nálunk. Igen sok szerencsevadász jut nálunk a véletlen, vagy bizonyosfokú bányászati ismeretei útján bányajogosítványhoz, amelyet vagy igyekeznek jó pénzen valakinek nyakába varrni, vagy pedig toboroz magának jóhiszemű pénzestársakat, akikkel aztán küzködik addig, amíg pénzük ki nem fogy. És a fenékig kitűrült zsebek után sajnos, még mindig akadnak hiszékeny emberek, akik bányavállalkozással akarnak meggazdagodni.

Kisebb vállalatok között igen sok az életképtelen. A bajok oka itt főként az, hogy a bányavállalatokat vezetőkre van bízva, vagy pedig a feltárt telep silány, csekély értékű, harmadik ok lehet az is, hogy a vállalat örökös pénzzavarral küzd és a szükséges befektetéseket nem tudja idejében foganatosítani, amelyeknek elmulasztása pedig tönkretelheti még a legvérmesebb reményekre jogosító vállalatot is.

Valóban százalmas az, hogy sokszor bányavállalat alapítására egy-egy szerencsevadász körül milyen jóhiszemű ekszisztenciák tömörülnek, akik megkuporgatott filléreiken egyszerre milliomosok akarnak lenni. Az eredmény természetesen nem lehet más, mint a legszomorubb csalódás s ezek a kapzsi kicsi emberek összezsugorgatott pénzeszköjüket az utolsó fillérig elvesztik. És igazán megdöbbentő az a naivság, amellyel ezek az emberek áldozatul esnek a bányanyitó szerencsevadász kezegetéseinek!

Nagyon természetes azután, hogy az ilyen alapokon épült bányavállalatok nem bírják az ilyen s a mostanihoz hasonló pénzvizonyokat, hanem a külföldi arányfolyam meglassudása nyomán föllépő hitelmegszorítás alkalmával a legválóságosabb helyzetbe jutnak.

A kisebb bányavállalkozásnak egy másik fajtája az, amely mögött ugyan elegendő tőke áll rendelkezésre, de amelyet a hozzá nem értő vezető vagy a befektetések helytelen megszorítása tesz életképtelenné.

Közönséges eset az, hogy a kis spekulánsoktól vagy szerencsevadászoktól alapított bányavállalat sok küzködés után, árveréssel vagy olcsónak tetsző vétellel egy bányavállalkozásban járatlan bank kezébe kerül. A bank azután el kezd dolgozni olcsó emberekkel és kis befektetéssel. A terv az,

hogy a bányát majd önjóvedelméből fogják fejleszteni. Száz ezreket nem, de tízezreket szívesen áldoznak. Természetesen az ilyen vállalkozás is csakhamar csődöt mond. Lehet az ok az, hogy már a bányának a multja megjavíthatatlan. A szerencsevadász legtöbbször okszerű bányaművelést, helyes feltárást nem létesít, hanem rablóbányászatot folytat, amelynek következményeit aztán az utódnak kell elszívnia.

A bányaművelésnek a természete hozza magával, hogy nagy eredményeket csak megfelelő pénzáldozattal és kockázattal lehet elérni. Az a bank, amely a száz ezreket nem hajlandó idejében befektetni, tízezrenkénti befektetésekkel bizonyosan elveszti az oktalanul visszatartott száz ezreket is lassanként. Sokkal bölebb dolog pedig a nyereség biztos reményével egyszerre kockára tenni a száz ezreket, mint *szatocs politikával* apródonként kétszeresen is elveszteni azokat. Igen sok bányaművelésünk selymi a vezérigazgatóknak ezt a saját *tantiémükre*, de a *részvényesek bőrére* menő indokolatlan takarékoságát és a befektetésre szánt pénznek idejében való föl nem használását.

A bányaművelésben mindent a maga idejében meg kell tenni, ha csak annak létét nem akarjuk veszélyeztetni.

Azok a kisebb bányavállalatok, amelyek a nemzetközi pénzpiacnak hónapok óta tartó rendkívüli feszültségét megéreztek, vagy amiatt éppen válságba is jutottak, főként a vázolt két kategóriába tartoznak.

Ilyen pénzvizonyok mellett csődbe kell kerülnie annak a bányavállalatnak, amelynek részvényitökéjét egyedül néhány kis embernek *nem készpénze*, hanem *személyes hitele* képezi. Egy ilyen általános gazdasági krízis mellett válságba kell jutnia annak a bányavállalatnak, amelynek bankja csak amolyan *csipp csupp* megtakarított pénzeszkékkel és nem komoly befektetésekhez való összegekkel akart busás nyereséget szerezni.

A nagy gazdasági válságot életképes, technikailag és pénzügyileg helyesen vezetett bányavállalatoknál komolyabb nehézséget nem idézett elő.

A kisebb bányavállalatok küzködését és csődbejutását azzal az untalan emlegetett *külföldi helyzettel* ugyan szépíthető lehet, de indokolni nem egyéb, mint hazug vigasztalás és a jóhiszeműek félrevezetése. Ezeknek a vállalatoknak többségénél a tönkremenést előidéző ok, a *bonnyolult külföldi helyzet* előtt, már keletkezésükkor fönnállott s a pénzügyi piac internacionális depressziója csak siettetette ezt a folyamatot, amely korábban vagy későbbben amugy is elkövetkezett volna.

A mi bányatörvényünk, általában mondhatjuk,

KRAYÉR FÉLE
ROZSDAVÉDŐ
HIDFESTÉK.

KRAYÉR E. ÉS TÁRSA
CSÁSZ. ÉS KIR. UDVARI SZÁLLITÓK
FESTÉK-KENEC-LAKK-GYÁR
BUDAPEST (KRAYÉR-FESTÉKUDVAR)
VI., Váci-ut. 31.

a bányaszabadság elvén van fölépitve s ez helyes is volt addig, amíg a bányászat, mint kisipar jövedelmet hajtott, azonban ma, amikor a bányászat minden egyes ágához, annak nyereséggel való üzéséhez hatalmas tőke szükséges, a bányaszabadság nem mondható a bányászat érdekében valóknak. Mi haszna van annak, ha kis emberek megszerzik is a jogosítványokat és kellő szakértelem és pénz nélkül csak a maguk romlását és a bányavállalkozás szoliditását vetett hitet ássák alá?

A bányászat és a köz igazi érdeke az, hogy olyanok kapják meg a bányászati jogosítványokat, akik a kellő szakértelmet alkalmazni képesek és a nagyipari bányászathoz szükséges tetemes tőkét be is tudják a vállalatba idejében fektetni.

Nem kívánatos az, hogy bányászatunk s különösen szén- és vasbányászatunk egy pár tőkeerős vállalat monopóliumába jusson.

Az egészséges verseny szükséges és ezt elő is kell a köz érdekében mozditani, de ezzel szemben az ugynevezett *bicsakbányászat* káros úgy az egyénre, mint a közre. A mai erős, külföldi versenyrel szemben a belföldön is csak a nagyiparszerű bányászatnak van létjogosultsága.

A kis bányászatnál foglalkoztatott munkások jobb munkaalkalmat és jobb keresetet találnak a nagyipari bányászatnál. A kis emberek pénze pedig biztosabb helyen van a nagyobb vállalatok részvényeiben, A szociális kérdések megoldására pedig van helyesebb és célravezetőbb út is, mint a kisiparszerű bányászat főtartása.

Az ilyen általános pénzügyi válságnak a sok rossz között meg van az a jó eredménye, hogy az amugysem életképes, szakértelem és tőke hiányában szenvedő bányavállalatokat rövidesen elsöpri.

A bányászat magasabb szempontjából tehát olyan ez az általános pénzügyi krízis, mint egy jótékony vihar, amely romból, de meg is tisztítja a levegőt. A sok vérszegény bányavállalat romjain, melyet majd ez a gazdasági válság elsöpör, legalább tért nyer és annál hatalmasabban fog nekilendülni a szakképzett, tőkeerős, nagyiparszerű, jövedelmező bányavállalkozás.

Schulz A.
OKL. MERNÖK

GYÁRKÉPMEYNEK-KAZÁNBELFALAZÁSOK.

BUDAPEST VII. ARÉNA ÚT. 80. SZÁM. TELEFON 33241

SCHULZ
GÖZTEGLÁGYÁRAK. R.T.

(II. 8. 766)

HAZAI HIREK.

Halálozás. Domokos József m. kir. főbányatanácsos, a dósaknai sóbányahivatal főnöke f. hó 15-én életének 60-dik évében elhunyt.

Személyi hir. Szabó Albert m. kir. főbányatanácsos, a kerületben teendő hivatalos körutját megkezdvén, kedden Désaknára utazott.

A „Salgó” új cégvezetője. A Salgótarjáni Kőszénbánya Részvénytársulat igazgatósága e hónap 21-én tartott ülésében a társulat főhivatalnokát, dr. Reimann Ernőt cégvezetővé nevezte ki.

A Slég szerbiai alapítása. Az Osztrák magyar államvasutársaság négy millió korona alaptőkével részvénytársaságot alapított Észak-Szerbiában levő vasérc elepek kihasználása céljából, megszerezvén Szerbiának vasércekben gazdag területeit. Az Osztrák-magyar államvasutársaság már régebben igen előnyös szerződést kötött a szerb kormányval és a „Société anonyme des mines de ceuvre Maidenpek” társasággal s ezt beolvastotta az általa alapított új társaságba s ezzel a tranzakcióval nemcsak a vasércszükségletet biztosította magának, hanem olyan területet is, amelyben rendkívül sok mangánvas van. Az új részvénytársaság elnöke Veith Béla, az osztrák-magyar államvasut magyarországi vezérigazgatója.

A nagybányai lüzóműben folytatott cianidlugzási kísérletek szép gyakorlati eredménnyel jártak. Az 1912. évben 4500 korona kiadással szemben 10.400 korona bevételt értek el. A siker alapján a pénzügyminisztérium az 1914. évi költségvetési előirányzatban egy nagybányászati lüzómű felállítására 58.000 korona költség felvételét határozta el. A lüzóművet *Altneder Ferenc* kohófőmérnök fogja vezetni.

A selmeci főiskola ügye. A selmeci bányai m. kir. bányászati és erdészeti főiskolának műegyetemmé való fejlesztése ügyében szétküldött városi memorandumra újabban a következő válaszok érkeztek:

1. Hontmegye törvényhatósági bizottsága, 1913. évi április hó 25-én tartott közgyűlésén, a következő határozatot hozta: „A törvényhatósági bizottság Selmec- és Béalabánya szab. kir. városnak a m. kir. bányászati és erdészeti főiskolának ott maradása és műegyetommé való fejlesztése tárgyában a miniszterelnök, a pénzügyi, a vallás- és közoktatásügyi és a földművelésügyi miniszter urakhoz intézett feliratát, a felhozott helyes indoknál fogva, valamint, tekintettel arra az atyafiságos viszonyra, melyben Hontvármegye Selmec- és Béalabánya várossal mindenkoron volt és tekintve, hogy a vármegyének szoros és kiváló érdekei fűződnek Selmec- és Béalabánya város emelkedéséhez: hasonló értelmű feliratokkal pártolja s a feliratok megszerkesztésével a vármegye alispánját bizta meg.”

2. Komáromvármegye közönsége a következő határozatáról értesítette a város polgármesterét: „Selmec- és Béalabánya törvényhatósági joggal felruházott sz. kir. bányaváros közönségének az ottani m. kir. bányászati és erdészeti főiskolának ott maradása és műegyetemmé fejlesztése érdekében a m. kir. miniszterelnök, a pénzügyi, a vallás- és közoktatásügyi és a földművelésügyi miniszter urakhoz intézett feliratát Komáromvármegye közönsége a maga részéről is pártolja, pártoló felirattal támogatja s erről Selmecbánya város közönségét értesíti.”

Tanulmányut. A selmeci bányai akadémia bányászati szakosztályának 11 harmadéves hallgatója mult szerdán látogatta meg a vajdahunyadi vasgyárat. A hallgatókat dr. *Vitalis István* tanár és *Misztrik Béla* aszisztens vezették.

A földgáz szakértők. A pénzügyminisztérium két hírneves amerikai szakértőt hivatott meg, akik július elsején érkeznek s azonnal tüzetes vizsgálat alá veszik az erdélyi gázvezetők. Ők fogják elkészíteni az országos vezetékek terveit is. Ennek kapcsán még őszszel, de feltétlenül az év folyamán eldől, hogy a vállalatokhoz megnyerhető-e a külföldi tőke. A miniszter a parciális vezetékek engedélyezésével nem akarja kockáztatni az országos vállalkozás sikerét, de ennek keretében készségesen fogja előmozdítani az erdélyi részek érdekeit.

A rudai 12 Apostol bányatársulat szüntelenül nagy aranyleletekkel szaporítja ezévi termelését, amely a múlt évi rekordtermelést előreláthatólag felül fogja mulni. A muszári bányában e hó 15—18 ig összesen 70 kg. nyersaranyat termeltek. Az aranytelérek folytatódhatnak, úgyhogy a legközelebbi idő aranytermelésében az emelkedés biztosra vehető. Szakemberek a jelenlegi feltárások-évtizedes, változatlan nagy termelésre következtetnek.

Megalakul az ágyugyár. A főrendihely legutóbbi ülésében elfogadta az ágyugyárról szóló törvényjavaslatot s a legközelebb megtörténik a részvénytársaság formájában megalakulása. A részvénytársaság Budapesten fog megalakulni és alaptőkéje 13 millió korona lesz, amelyből, mint ismeretes, 7 milliót a kincstár, 6 milliót pedig a pilseni Skoda-gyár tartozik fizetni. A törvény értelmében az elnököt és a 9 tagú igazgatóságából 4 tagot a pénzügyminiszter jelöli ki, míg a másik négy tagot a Skoda-gyár fogja benevezni. Hír szerint a pénzügyminiszter az ágyugyár elnökévé Hoffmann Hugó altábornagyot, volt hadügyminiszteri osztályfőnököt fogja kinevezni. A kormánynak fentartott négy igazgatósági helyre kerül Vajkay Károly, az állami vasművek igazgatója, Mály Sándor miniszteri tanácsos, a pénzügyminisztérium bányászati szakosztályának vezetője, a diósgyőri vasgyár vezetője és a kereskedelmi minisztérium egyik kiküldöttje. A Skoda-művek részéről Skoda Károly lovag vezérigazgató, Schimanek igazgató és a vállalat két műszaki szakembere kerül az igazgatóságba.

Közszállítási. Szombathely városi városi hivatalok és iskolahelyiségek fűtéséhez szükséges, mintegy 8000—9000 métermázsas dió I. a. közszállítási pályázatot hirdet. Ajánlatok július hó 23-ig adhatók be.

Állami közüzőtelep nem ipartelep. Konkrét esetben kifolyólag a kereskedelemügyi miniszter kimondotta, hogy a tereali állami kőbánya és közüzőtelep ipartelepnek nem lévén tekinthető, arra az 1884. évi XVII. törvényeikk rendelkezései egyáltalában alkalmazást nem nyerhetnek.

Közgyűlések. A „Bosnia“ bányatársulat július hó 19-én Bécsben tartja rendes évi közgyűlését.

A *kő- és kavicsbánya r.-t.* június hó 30-án Budapestben rendkívüli közgyűlést tart

A *Magyar bányarészvénytársaság Dobsina* július hó 4-én Budapesten tartja rendes közgyűlését.

Uj ásvány. A magyar tudományos akadémia hűtfői ülésén Krenner József egyetemi tanár egy új magyar ezüstércet mutatott be. Az új ércet Kisbányán Fizely Sándor fődözte föl, miért is róla „Fizelit“-nek nevezték el.

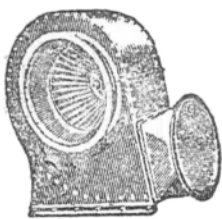
A porkurái bányák. Nemrég a Porkurán fekvő és Klein szászvárosi ügyvéd birtokában levő arany- és ezüstbányákat és Schnass nevű kölni Berg-assessor expertizálta. Schnass egy német tőkecsoport megbízásából járt el.

A martinschicai fémkohó, amelyet Weisz Manfréd a Hitelbank és a Kereskedelmi Bank közreműködésével létesített, elkészült és megkezdte működését. A gyár Ausztráliából hozza a nyersanyagot és elsősorban puha és kemény ólom gyártásával foglalkozni, azonkívül pedig feldolgozza az ólomerekből kiolvadó ezüstöt. A vállalat részvénytőkéje 3 millió korona, amelyből a gyár építésére 2 és fél millió koronát fordítottak.

A földgázvezeték, amely Tordára fogja vezetni a sármási földgázt, Aranyosgyéres községig elkészült. Ez a vonal 60 kilométer hosszú s építését nagy mértékben megkönnyítette az a körülmény, hogy a vezeték mindenütt az országut mentén lehetett elhelyezni, mintegy 60—80 centiméternyi mélységben. Aranyos-Gyéresen a földgázt fűtési, világítási célokra használják fel és a fogyasztóknak köbméterenkint 2—3 fillérért bocsátják rendelkezésre. Aranyos-Gyéresről Tordára vezetik, ahol nagy szódagyárat létesítenek, melyet a földgáz felhasználásával tartanak üzemben. Az olesó földgázzal működésben tartott szódagyár só szükségleteinek fedezésére, a sóbányászati intenzívben fogják üzni. Az eddigi évi 24 ezer métermázsas helyett 124.000 métermázsas sőt fognak termelni és ezzel sok száz munkás jut állandó és jó keresethez. A földgázt a szódagyártáson kívül még ipari célra és házilag is föl fogják használni. A lakosság informálása céljából Szücs N. gépészmérnök népszerű előadásban ismertette a földgáz felhasználását.

A Magyar Bányarészvénytársaság, amely a Csáky-család birtokában levő dobsinai réz és higanybányák kihasználására alakult 3.000.000 korona alaptőkével, 18.004 korona veszteséggel zárta ezidei mérlegét. A vállalatnak 1910-ben 193.941 korona és tavaly 33.443 korona volt a vesztesége.

Állami kedvezmény. A kereskedelemügyi miniszter a szokásos állami kedvezményeket a „Dynamit Nobel“ részvénytársaság pozsonyi bej. cégnek pozsonyi ipartelepén lévő szénkéneggyárnak újabb létesített üzemi kibővítései részére ezen kibővítések üzembe helyezésének napjától vagyis az 1910. évi november hó 1-től számítandó öt évre végleg engedélyezte.

Blackman | Szellőző

ventilátorok,
exhaustorok,
fúvók minden célra

szárító, szívó
berendezések

Magyar Szellőző Művek

Budapest, VII., Aréna-ut 80.

(3793/a 863/35)

Telefón: József 26—56.

Szerencsétlenség. A korompai vasgyár üntőműhelyében borzalmas munkásszerencsétlenség történt. A rettenetes baleset, amelynek egy halott és két halálos sebekben fekvő ember az áldozata, kedden történt. A Martin-kemencék mellett, ahol az acélt olvasztják, nincs elegendő fedett helyiség azoknak az üntőformáknak az elhelyezésére, amelyekbe az olvasztott acélt eresztik. A formákat így a szabad ég alatt tartják és a legutóbbi esőzés idején víz került a formákba. Pusanek Antal előmunkás, anélkül, hogy a formát előzőleg megvizsgálta volna, Boncszláv József és Sináger Mihály előmunkásokkal együtt nyugodtan fogott hozzá a folyékonyságig hevített, izzó acél kiöntéséhez. A hatalmas üntőformába alig öntöttek be néhány mázsányit, az izzó láva érintkezett a forma alján lévő vízzel és óriási detonáció kíséretében felrobbant. A forró acél hatalmas sugarakban szétfröcsöcsent és agyonforrázta a három szerencsétlen munkást. A közelből elősiető munkások hordágyakon szállították be a gyár kórházába a borzalmasan összeégett munkásokat, akik közül Pusanok Antal másnap este meghalt. Boncszláv és Sináger súlyos égési sebekkel a halállal vívódnak és életben maradásukhoz nincs remény. Pusaneket özvegye és egy leánya siratja, Boncszláv életéért felesége és hat gyermoke aggódik, de a legszomorubb Sináger család sorsa, ahol kilenc gyermek jajvészékel a kétségbeesett anyával együtt.

✂ KÜLFÖLDI HIREK. ✂

Az osztrák bányamunkások balesetbiztosítása. Az osztrák kormány most terjesztette a képviselőház elé a bányamunkások balesetbiztosításáról szóló törvényjavaslatot, amelynek fontosabb rendelkezéseiből kiemeljük a következőket: Az 1. § kiterjeszti a balesetbiztosítás kötelezettségét a bányahatóságok felügyelete alatt álló összes bányaművekre és építkezésekre. Célből a 2. § szerint önálló, kölcsönösségen alapuló intézmény létesítendő, amelybe bevonandók mindazok az alkalmazottak is, akik a bányavállalatok iparüzemeiben találnak foglalkozást és eddig a társládák önkéntesen biztosított tagjai voltak. Az 5. § részletesen megállapítja a balesetkártalanítások mértékét és megállapítja az előjáróságok hatáskörét és független eljárását. Az új intézmény szervezeti és belső ügykezelését egvébiránt külön szabályzat fogja megállapítani. A biztosítás pénzügyi rendszere ugyanaz lesz, mint a kerületi (területi) balesetbiztosító intézményeké, nevezetesen a tőkefedezeti eljárás és az esedékes illetékek egész terhére a

munkaadók viselik. Minthogy a bányatársládákról szóló törvény 37. §-a tartalékalap képzését mondotta ki kötelezőnek, amelynek célja az volt, hogy esetleg tömeges szerencsétlenségek alkalmával a nagyobb kiadások fedezésére szolgáljon és minthogy az új intézmény életbeléptetésével ezen tartalékalap célja megszűnik, ezen alap vagyona az új biztosító intézmény tulajdonába megy át, amivel a berendezésnek pénzügyi alapja automatikusan megszerzettetik. Ennek az alpnak vagyona ezidőszert 31 millió korona. Az új biztosító intézmény tevékenységéből származó vitás ügyek elintézésére külön választott bíróságok működnek területiálisan elkülönített hatáskörrel.

A német és olasz acélszindikátus között megegyezés jött létre, mely szerint az előbbinek kisebb mennyiségű francia származású árut is beleértve, 40.000 tonna T és U vas szállítását biztosították. E megállapodás olasz műveknek évente körülbelül 2 és félmillió líra, a német szindikátusnak pedig kb. 1 millió líra nyereséget hoz.

DEUTSCHER BERICHT.

INDUSTRIE UND VOLKWIRTSCHAFT.

Karpathenpetroleum-Gesellschaft. Die namhafte Kurssteigerung der Karpathenpetroleum-Gesellschaft war auf die Meldung zurückzuführen, dass der diesem Unternehmen gehörige *Matkovskischacht* fündig geworden ist. Die Leistung der Sachtles soll 15 Zisternen pro Tag betragen. Es bleibt abzuwarten, ob dieses Ergebnis ein dauerndes sein wird.

Deutsche Bohrgesellschaft für Erdöl G. m. b. H. Von der Deutschen Erdölgesellschaft und Herrn Anton Raky ist ein neues Unternehmen unter dem Namen Deutsche Bohrgesellschaft für Erdöl G. m. b. H. in Berlin mit einem Aktienkapital von 520.000 Mark ins Leben gerufen worden, zu dem Zwecke, *Bohrungen nach Erdöl*, insbesondere in *Rumänien und Galizien* sowohl für die Grubenunternehmungen des Deakonzerns, als auch für sonstige Auftraggeber auszuführen. Es werden hierbei neue technische Verfahren Anwendung kommen.

Eine Geschossfabrik der Skodawerke. Der Stadtrat von Pilsen hat den Skodawerken die Baubewilligung für die Errichtung einer eigenen Geschossfabrik erteilt.

Ingenieure für Bulgarien gesucht. Das k. u. k. Konsulat in Sofia macht bekannt, dass beim bulgarischen Eisenbahn- und Bautenministerium 30--40-Ingenieurposten mit Ausländern besetzt werden sollen.

BRUNNER I. L. ÉS TÁRSA

∴ ∴ gép, szerszám, műszaki és elektrotechnikai nagykereskedés ∴ ∴

Széghelycim:
BRUNNER I.
BUDAPEST.

Egyike a legrégebb, legnagyobb és legpontosabb gépeknek. Évtizedek óta szállítója a kincstári bányáknak és vasműveknek, a cs. és kir. közös hadseregnek és haditengerészetnek, a m. kir. államvasutaknak, a m. kir. posta- és távirádának, valamint számos magánüzemnek. — 1913—14. évi nagy árjegyzékünket komoly vevőknek szívesen küldjük.

Széghelycim:
BRUNNER I.
BUDAPEST.

(999/35)

BUDAPEST, VI. KER., TERÉZ-KÖRUT 19. SZÁM.

Magyar hidfesték.

Mostanában sokat írnak a lapok arról, hogy mily gyöngye üzleti szellem és szűk látókör nyilvánul meg az állami és egyáltalában a hatósági üzemek anyagbeszerzésénél és minden más üzleti ténykedéseiben.

A legtöbb baj az anyagbeszerzés körül szokott lenni, mert a hatóság a közszállítási versenytárgyaláson rendszerint a legolcsóbb ajánlatot fogadja el, hacsak nem akarja, hogy protekcióval, kijárással és rossz gazdálkodással vádolják meg. A szélesebb üzleti látókörről és nagyobb gyakorlati érzékről azonban rég tudunk, hogy pusztán az áru olcsósága lehet mérvadó az anyagbeszerzésnél s az áru minősége, a szállító cég szoliditása, megbízhatósága és elismert üzleti hírneve csak másodrendű fontossággal bírhatnak. — Különösen fontosak ezek az utóbbi körülmények oly áruknál, amelyeket

sem kémiai, sem más valamilyen módon nem lehet relatíve klasszifikálni, amelyeknél csak a több évi gyakorlati tapasztalat tehet csak bizonyosságot az áru minőségéről. Ilyenek a festékanyagok.

Ezokat tartotta szem előtt a budapesti állami hidak igazgatósága a nagymennyiségben szükséges festékanyag beszerzésénél, amikor a hidak festésénél tulnyomólag Krayer E. és Társa festék, kence és lakkgyárában szerezte be szükségletét. És hogy milyen kitűnő eredménnyel, az kitűnik a bizonyítványból, amelyben készséggel ismeri el az anyag egyszerű minőségét. Megálapítható a bizonyítvány-

ből mindenekelőtt az, hogy az utóbbi időben az állami hidak igazgatósága ugyyszólván ingyen jutott a festékanyaghoz.

Ennek megértéséhez tudni kell, hogy a nagy hidak festésével járó munkadíjak körülbelül háromszorosát képezik a festékanyagok értékének. Ha tehát a szokásos hat év helyett, a festék kiválósága folytán csak kétszerannyi idő múlva kell a hidat újra festeni, munkában annyit takarít meg, hogy a festék árát kalkuláción kívül hagyhatom, csak a minőségére kell tekintettel lennem.

Az ilyen olcsó okmány természetesen igen ritka, ami még inkább emeli értékét és egymagában többet mond minden kommentárnál.

A Krayer-féle hidfestékről pedig beszéljenek a száraz tények: a Margit-hidat 1900-ban mázolták s a szokásos hat év helyett csak tizenegy esztendő

múlva, 1911-ben volt újra mázolandó. Hasonlóan a Ferenc József-hid is tizenegy évig nem igényelt újabb mázolást; ezt a hidat legutóbb 1912 őszén mázolták Krayer-féle hidfestékekkel. A Lánchíd pedig, melyet 1905-ben mázoltak Krayer-féle hidfestékekkel, az ujjáépítésig nem is fog újabb festést igényelni.

Ez a bizonyítvány, melyet az állami vegyvizsgáló laboratórium vegyelemzésének figyelembe vételével állítottak ki, értékes dokumentuma annak, hogy a magyar hidfestékgyártás a legmagasabb technikai követelményeket is messze túlhaladja.

BUDAPESTI M. KIR. ÁLLAMI HIDAK
IGAZGATÓSÁGA
BUDAPEST, III. FŐ-UTCA 1. (KAROLYI-PÖLÖTT)
TELEFON: 6-02.

413. szám
1913.

B I Z O N Y I T V Á N Y

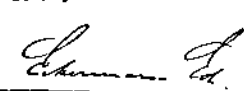
... igazgatóság igazolja, hogy a bpesti m. kir.,
állami hidak újonnan való mázolásához a szükséges hidfestéket
és lezsolajkencet sok éven keresztül Krayer E. és társa festék,
kence és lakkgyára, ca. és kir. udv. szállítók budapesti meg szállítta. Ezen anyagok állami vegyvizsgáló laboratóriumokban vegyelemzésnek vetettek alá, melynek eredményeképen megállapították, hogy a szállított festékek és kencek minden tekintetben megfelelő és jó minőségűeknek bizonyultak.

A Margit-hid mely 1900-ban Krayer féle festékekkel mázoltatott nem a szokásos hat év helyett, hanem csak tizenegy év múlva 1911-ben volt újra mázolandó.

Hasonlóan a Ferenc József hid mely 1912-ben mázoltatott újra Krayer féle festékekkel ugyancsak tizenegy évig állta ez 1901 évben Krayer féle festékekkel történt mázolást.

Igy a Lánchid is, mely utóljára 1905 évben mázoltatott Krayer féle festékekkel, állja a mázolást és ujjáépítésig nem is fog újra mázoltatni.

Budapest, 1913 február hó 18-án.

ministeri tanácsos.

2608/1913. szám.

Versenyárgyalási hirdetemény.

A komlói m. kir. kőszénbányahivatal telepén építendő

négy tiszt, egy kettős altiszt és két kettős munkáslakóház, valamint a hozzátartozó melléképületek építésére

nyilvános írásbeli egységáras versenyárgyalást hirdet.

A versenyárgyalás tárgyát képezi

I. Az új aknánál:

1. Egy négyszobás tiszt lakás a hozzátartozó melléképülettel.
2. Egy darab kettős altiszt lakás a hozzátartozó melléképülettel.
3. Két kettős munkáslakóház és melléképület.

II. A M. Á. V állomás melletti telepen:

4. Egy négyszobás tiszt lakás a hozzátartozó melléképülettel.
Két háromszobás tiszt lakás a hozzátartozó melléképülettel.

Az ajánlatban, illetve ajánlati költségvetésben számokkal és betűkkel kiirandó az egységár és vállalati összeg, megnevezendő az építés határideje, fizetés és jótállás feltételei s határozottan kijelentendő, hogy ajánlattevő a szóbanforgó munkára vonatkozó műszaki műveletet, valamint az általános és részletes vállalati feltételeket, melyek - nevezett hivatalnál a hivatalos órák alatt bármikor megtekinthetők, ismeri és azokat ajánlatára nézve érvényesnek elfogadja.

A hivatal részéről kiköztetik, hogy az épületek folyó évben még fedél alá hozandók, külső és belső vakolások, padlózási és belső berendezési munka 1913. év folyamán végzendő, úgy hogy a teljesen kész épületek 1914. év június hó 15-ig átadandók.

Az ajánlat, valamint az ajánlati költségvetés nyomtatványát és feltételeket ajánlattevők kívánságára példányonként 5 korona árban megküldjük.

Az új aknánál építendő lakóházak számára szükséges téglát 1000 darabonként 45 korona egységárban a rendelkezésre álló mennyiségben a hivatal fogja szolgáltatni, az összes épületekhez szükséges homokot a hivatal szállítja s az új aknánál m³-ként 4 korona, a M. Á. V. állomás területén pedig 6 korona egységárban adja át vállalkozónak.

Az új aknai építkezéshez szükséges egyéb anyagok felszállítását az állomáson levő rakodótól az új aknai síkló vagy kötélpálya állomásig a hivatal díjtalanul végzi, a waggonokból való kirakás a bányahivatal járműveibe, továbbá az anyagok elszállítása az új aknától az ajánlattevőé.

A fönntemlített munkálatok biztosítása céljából

1913. év július hó 10-én

fog a kir. kőszénbányahivatal hivatalos helyiségében az ajánlati versenyárgyalás megtartatni.

Ennélfogva felhivatnak mindazok a hazai iparosok vagy vállalkozók, kik üzletük gyakorlására hatósági engedéllyel bírnak, a fönntemlített építés keresztülvitelére hajlandók, hogy ezen munka elvállalására vonatkozó és egy koronás okmánybélyeggel (mellékletek 30 filléres bélyeggel) ellátott zárt, lepecsételt borítékban elhelyezett ajánlataikat az ajánlati költségvetéssel együtt „Ajánlat a 2608/1913. sz. versenyárgyalási hirdetemény alapján a komlói kir. kőszénbányahivatalnál építendő tiszt, altiszt és munkáslakóházak építésére“ felirattal a kitűzött nap

déli 12 órájáig nevezett hivatal főnökéhez beadják. Megjegyeztetik, hogy távirati, szóbeli vagy késve érkezett ajánlatok figyelembe vétetni nem fognak, úgy szintén nem vehetők figyelembe oly ajánlatok, melyek a feltételektől eltérnek, szabálytalanul vannak kiállítva, a vállalkozó vagy meghatalmazottja által aláírva nincsenek, javított vagy vakart szövegeük, avagy a borítékon sérülés látszik.

A versenytárgyalási napot megelőző nap: vagyis legkésőbb július 9-én az ajánlati költségvetés felkerekített végösszegének 5 százaléka bánatpénz fejében a budapesti m. kir. központi állampénztárba, mint az állami szénbányák főpénztárába befizetendő s a befizetés pénztári nyugta csatolásával igazolandó.

A bánatpénz akár készpénzben, akár állami letétekre alkalmas értékpapirokban elfogadtatik; értékpapírok a budapesti áru- és értéktőzsdén legutóbb jegyzett árfolyam szerint, de legfeljebb névértékkel számíttatnak.

A versenytárgyaláson ajánlattevők vagy igazolt felhatalmazottaik jelen lehetnek.

Alantírt kir. hivatal fentartja magának a jogot, hogy az ajánlattevők között, tekintet nélkül az ajánlati összegre, szabadon választhasson, esetleg az összes ajánlatokat elutasíthassa.

Olyan ajánlattevők, kik a pályázat tárgyát képező munkák teljesítésére törvényes képesítéssel nem bírnának, kötelesek ajánlataikban ily képesítéssel bíró megbizottat megnevezni és annak képesítését és megbízhatóságát igazolni.

Amennyiben pedig ajánlattevők a kir. hivatallal összeköttetésben eddig nem állottak, illetve előtte ismeretlenek, már az ajánlat benyújtásakor és pedig az illetékes kereskedelmi és iparkamara bizonylatával tartoznak megbízhatóságukat és szállítóképességüket igazolni, mert különben ajánlataik a közszállítási szabályzat 16. §. 13. tételé értelmében figyelembe nem jöhetnek.

A munkálatok odaitélésére vonatkozólag utalunk a közszállítási szabályzat V. 25. §-ára.

Az 1907. évi III. t.-c. 13. és 14. §-ai értelmében gépek, eszközök, berendezési tárgyak teljesen a magyar szent korona országainak termelése és ipara révén szerezhetők be, az alkalmazandó munkások, műszaki erők, iparosok, alvállalkozók stb. csak magyar honosok lehetnek.

Ettől eltérni csakis az 1907. évi III. t.-c. 13. §-a értelmében lehet.

E kötelezettségek esetleges kijátszása által elkövetett és beigazolt visszaélés esetén az 1907. évi III. t.-c. 15. §-a értelmében vállalkozó ipari szállításoktól és munkálatok végleg vagy meghatározott időre kizárható.

Az ajánlattevők ajánlatukkal határozathozatalig, azon ajánlattevők pedig, kiknek ajánlata elfogadtatott, ajánlatuk alapján véglegesen felelősek maradnak.

Komló, 1913 június hó 19-én.

M. kir. kőszénbányahivatal.

ORENSTEIN ÉS KOPPEL

KESKENYVÁGÁNYU VASUTAK GYÁRA

Iroda: Budapest, VI., Andrássy-ut 53
Gyár: Pestszentlőrinc-nyaraló

Szállit: mindenféle kocsit és azok alkatrészeit
bányák részére.
Katalógus és prospektus ingyen és bérmentve.

(1913. 6. 21.)

Műszaki és Gépipari Részvénytársaság
Budapest, V. kerület, Alkotmány-utca 25. szám.

TELEFON 153—II.

TELEFON 153—II, 168—00.

Szivattyúk minden célra. — Tüzelő-fecskendők. —
Műszaki cikkek: gummi- és asbest-árak minden célra.
Kenőolajok, tisztítógyapot, gépszijak. — Robbanás-
mentes acetylen bányalámpák. — MOTOROK. ◆◆◆

GESZTI GYÖRGY

műszaki nagykereskedés Budapest, V., Markó-utca 3. szám

Gép-, henger-, dynamoolaj, motorolaj, csille-, kocsikenőcs, tavotte-zsiradók, gummi-, kenderárak, legkiválóbb színbőr-szijak, varró- és kötőszijak, ővszij, tisztító gyapot, kőc, gazdasági, malmászati, szeszgyári, serfőzde és egyéb üzembeli műszaki anyagok nagyban elárúsítása legjutányosabb áron. — Legelőnyösebb árajánlással kívánatra mindenkor készséggel szolgálok. (956|52|II)

Kaucuk- és fémhelyező-gyár, vasö-műintézet, számozóg p-műhely (857|20)

vegyész TINTNER I. E. mérnök

a felsőges királyi család több tagjának, a legmagasabb bel- és külföldi hatóságok, előjáróságok, intézetek stb. szállítója

Budapest, IV., Kigyó-tr 5. szám Telefon 70-66

Nyaralóknak

kitünő PIANINÓT mérsékeltén szabott idényárban == kölcsönöz, == zongorákat nyáron át megőrzésre és javításra elfogad „MUSICA“ r.-t. Budapest, Erzsébet-körut 51, I. em. (Telefon 4-81.)

NAY ÉS RÓNA BUDAPEST

MŰSZAKI NAGYKERESKEDÉS
≡ GÉPMŰHELY ≡ FAÁRU ≡
ÉS SZÁLLÍTÓESZKÖZ GYÁR

≡≡ KÖZPONT: ≡≡
V., ALKOTMÁNY-UTCA 4

Taligák, szerszámok, szállítóeszközök bármily építkezés és iparüzem számára. Diaphragma szivattyúk. Pecskendők.

(1017,52)

Emelő szerszámok. Vasuti szerszámok. Carbid lámpák. Fényszórók. Felvonók.
Tessék képes' árjegyzéket kérni!

SALGÓTARJÁNI**RÉSZVÉNY-****KÖSZÉNBÁNYA****TÁRSULAT****A társulat széntermelése évenként:**

Salgótarjáni bányákban	10 millió
A petrozsény-farkasvölgyi bányákban	12 5 millió
A vezetése alatt álló Esztergom-Szászvári Kőszénbánya Részvénytársaság termelése évenként:	
Dorogh-Annadvölgyi bányákban	4 5 millió
Szászvár-Nagymányoki bányákban	1 millió
A vezetése alatt álló Felső-Zsilvölgyi bányában	1 millió
Összesen	29 millió

S
Z
É
N
T
E
R
M
E
L
É
S**Szénosztályozás:**

Darabos (tömör) szén. — Koczkaszén szoba-, gőzcséplőgép- és gőzeke-fűtésre.

Diószén. — Durvaszén. — Aknaszén. Rostált aknaszén, gyári kazánfűtésre.

Aprószén körkemence fűtésre.

Kovács-szén kovácsolási célokra.

Megrendelések központi irodánkhoz:

Budapest, V., Arany János-u. 25
intézendők.

Jutányos árak, pontos és gyors kiszolgálás.

(B/662/23/52)